

Vad händer om jag förlorar jobbet?

Ett utbildningsmaterial
om a-kassa för sfi

SVERIGES
A-KASSOR

INNEHÅLL

ORDLISTA.....	3
NÄR DU HAR ETT JOBB.....	4
INTERVJU MED SAMIR.....	5
OM DU FÖRLORAR DITT JOBB	6
INTERVJU MED ANNA.....	8
FÖRSTA DAGEN DU ÄR ARBETSLÖS.....	9
INTERVJU MED JOHN.....	10
A-KASSORNAS HISTORIA.....	11
FRÅGOR OCH SVAR OM A-KASSAN (FRÅGA 1–8)	12
FRÅGOR OCH SVAR OM A-KASSAN (FRÅGA 9–15).....	13
EGNA ANTECKNINGAR.....	14–15

Sveriges a-kassor är en organisation som ger stöd och service till alla a-kassor i Sverige. Vi hjälper a-kassorna med bland annat it-utveckling, utbildning och opinionsbildning.

Fler övningar

På www.sverigesakassor.se finns

- mer fakta och fler övningar om a-kassa
- dialoger och texter du kan lyssna på
- facit till alla övningar.

I häftet hänvisar vi till innehållet på sverigesakassor.se



Mer fakta eller övningar.



Lyssna på texten.

ORDLISTA

A-KASSA

En organisation som ger pengar till personer som är arbetslösa.

ANSTÄLLD

En person som jobbar på ett företag och får lön.

ARBETE

Ett annat ord för jobb.

ARBETSGIVARAVGIFT

Pengar som arbetsgivaren betalar till staten.

ARBETSGIVARE

En person eller ett företag som ger arbete åt andra och betalar lön.

ARBETSLÖS

En person som inte har något jobb.

ARBETSLÖSHETSKASSA

Samma sak som a-kassa.

ARBETSTAGARE

En person som är anställd och arbetar för en person eller ett företag.

AVGIFT

Pengar du betalar för en tjänst eller ett medlemskap.

BANK-ID

Din namnteckning på internet. Du använder det för att visa vem du är.

BRANSCH

Olika företag som jobbar med samma sak.

CV

En lista på utbildningar och jobb du har haft.

E-LEGITIMATION

Din namnteckning på internet. Bank-id är en e-legitimation.

ERSÄTTNING

Pengar du kan få när du inte jobbar, till exempel om du är arbetslös eller sjuk.

FACKET

En förening för personer som har samma yrke, samma utbildning eller jobbar i samma bransch. Facket hjälper dig på jobbet.

FACKFÖRBUND

Samma sak som facket.

FÖRETAG

Person eller organisation som säljer varor eller tjänster.

FÖRETAGARE

Person som jobbar i ett eget företag.

FÖRSÄKRING

Ett avtal. Du betalar varje månad. Du kan få pengar om något händer, till exempel en brand eller en olycka.

INKOMST

Pengar du får, till exempel från arbete, barnbidrag eller a-kassa.

INTERVJU

Ett samtal där en person ställer frågor. Du kan gå på intervju när du söker ett jobb.

JOBBA DELTID

Arbeta mindre än heltid, till exempel 75 procent.

JOBBA HALVTID

Arbeta hälften av heltid, 50 procent.

JOBBA HELTID

Jobba ungefär åtta timmar per dag eller 40 timmar i veckan.

JOBBA SVART

Att jobba utan att betala skatt. Det är olagligt i Sverige.

KOLLEGA

En person du jobbar tillsammans med.

KONKURS

När ett företag inte har pengar kvar och måste avslutas.

LÖN

Pengar du får när du jobbar.

MEDLEM

Person som är med i till exempel a-kassan, facket eller en förening.

MOBILT BANK-ID

Bank-id som du använder i mobilen eller på surfplatta.

RÄTTIGHET

Något du får göra enligt lagen. Du har till exempel rätt att vara ledig från jobbet om du är sjuk.

SKATT

Pengar du betalar till staten från din inkomst.

SOCIALA AVGIFTER

Pengar arbetsgivaren betalar till staten för dig. Pengarna går till bland annat a-kassa, pension och ersättning till sjuka.

SÄGA UPP

Arbetsgivaren säger att en person måste sluta på sitt arbete.

SÄGA UPP SIG

När du säger till arbetsgivaren att du inte vill jobba på företaget längre.

UPPSAGD

En person som inte får fortsätta på sitt arbete.

VILLKOR

Krav du måste uppfylla för att få något. För att få vissa jobb måste du till exempel ha körkort. Då är körkort ett villkor för jobbet.

YRKE

Ett annat ord för arbete eller jobb.

NÄR DU HAR ETT JOBB



Det är bra att ha ett jobb. Du får lön, träffar kollegor och lär dig nya saker. Men vad händer om du förlorar ditt jobb, och inte får lön? Då kan a-kassan hjälpa dig.

A-kassan – en ekonomisk trygghet

A-kassa är ett kortare ord för arbetslöshetskassa. Om du förlorar ditt jobb kan du få pengar från a-kassan. Det kallas för ersättning. Du betalar en avgift varje månad för att vara medlem i a-kassan.

A-kassan har funnits i Sverige i över 100 år. Den är en ekonomisk trygghet för dig som är medlem och för samhället. Pengarna som a-kassan ger till arbetslösa kommer från avgiften du betalar för att vara medlem. Pengarna kommer också från staten, som tar ut avgifter från alla arbetsgivare.

En rättighet för alla som jobbar i Sverige

Alla som jobbar i Sverige har rätt att bli medlemmar i a-kassan. Det här behövs för att gå med i a-kassan:

- Du behöver ha ett personnummer eller samordningsnummer.
- Du behöver jobba i Sverige eller ha jobbat i Sverige tidigare.
- Din arbetsgivare eller ditt egna företag betalar skatt och sociala avgifter för dig.

Det är frivilligt att vara medlem i a-kassan. Men de flesta väljer att gå med. Du som jobbar i ett eget företag kan också bli medlem i a-kassan.

Välj en a-kassa som passar dig

Det finns över 20 a-kassor i Sverige. På www.sverigesakassor.se får du hjälp att hitta en a-kassa som passar ditt jobb eller din utbildning. Det kostar ungefär 150 kronor i månaden att vara medlem.

Politikerna i riksdagen bestämmer vilka regler som gäller för a-kassan. Du får samma ersättning oavsett vilken a-kassa du är med i.

Berätta och diskutera

Fråga och svara i par eller grupp.

- Hade du hört ordet a-kassa förut? Om ja, vad visste du?
- Vad är positivt med att vara med i a-kassan?
- Finns det något negativt med att vara med i a-kassan?

Rätt eller fel?

Skriv R (rätt) eller F (fel) efter meningen.

1	A-kassa betyder arbetskassa.	☐
2	A-kassan ger ersättning till arbetslösa.	☐
3	Det finns bara en a-kassa i Sverige.	☐
4	Bara svenska medborgare kan vara med i a-kassan.	☐

Jämför med ditt födelseland

Fråga och svara i par eller grupp.

- Arbetade du i ditt födelseland? Om ja, var du arbetstagare eller arbetsgivare?
- Var det lätt eller svårt att få ett arbete?

www.sverigesakassor.se
Grammatik – skriv rätt ordklass



SAMIR

Samir är 35 år och kom till Sverige för fem år sedan. Han började på sfi direkt och jobbade samtidigt halvtid på en restaurang. Han gick med i en a-kassa när han började jobba. Nu är Samir utbildad kock och har öppnat en egen restaurang.



Läs i par

Hej Samir. Hur är det?

Det är bra. Mycket bra.

Har det hänt något speciellt?

Ja, jag har öppnat en restaurang.

Kul! Var ligger den?

I Marielund, ganska nära centrum.

Det vet jag var det är. Går det bra?

Ja, vi har fullt med gäster varje lunch.

Då har du det bra – både nu och i framtiden.

Allt är bra nu, men framtiden vet jag inget om.

Fortsätter du att vara medlem i a-kassan?

Ja, men nu är jag med i en a-kassa för företagare.

Det visste jag inte att det fanns.

Jag bytte a-kassa när jag öppnade restaurangen.

Betyder det att du får pengar om den går i konkurs?

Ja, jag har ekonomiskt skydd under tiden jag söker nytt jobb.

Det låter bra!

Du måste komma till restaurangen. Vi har öppet sex dagar i veckan.

Vad heter den?

Nya smaker! Välkommen!

Vad är rätt om Samir?

Sätt kryss för rätt svar.

1. Har han jobb?

A Ja, han har ett eget företag. ☐

B Nej, han studerar på sfi. ☐

C Nej, han utbildar sig till kock. ☐

2. Hur klarar han ekonomin?

A Han är med i en a-kassa för kockar. ☐

B Han får ersättning sex dagar i veckan. ☐

C Hans restaurang går bra och han tjänar pengar. ☐

www.sverigesakassor.se

Fyll i de ord som saknas i texten.



OM DU FÖRLORAR DITT JOBB

Om du blir arbetslös kan du få pengar från a-kassan medan du söker nytt jobb. Ju längre tid du har varit medlem i a-kassan, desto mer pengar kan du få.

Villkor för ersättning från a-kassan

För att få pengar från a-kassan om du blir arbetslös måste du

- vara minst 20 år
- vara inskriven på Arbetsförmedlingen
- söka nytt jobb aktivt
- ha arbetat i Sverige
- ha tjänat totalt 120 000 kronor under de senaste 12 månaderna innan du blev arbetslös och minst 11 000 kronor i fyra av dessa månader.

Ersättning i högst 300 dagar

Hur många dagar får man pengar från a-kassan? Det beror på hur mycket du har tjänat de senaste 12 månaderna:

- Om du har tjänat minst 11 000 kronor i 11–12 månader får du ersättning i 300 dagar.
- Om du har tjänat minst 11 000 kronor i 8–10 månader får du ersättning i 200 dagar.
- Om du har tjänat minst 11 000 kronor i 4–7 månader får du ersättning i 100 dagar.

Har du inte tjänat 120 000 kronor under det senaste året, men tjänat minst 11 000 kronor i fyra månader i rad? Då kan du få ersättning i 66 dagar.

Högst 80 procent av din tidigare lön

A-kassan räknar ut hur mycket ersättning du får:

- Om du har varit medlem i a-kassan de senaste 12 månaderna eller längre får du 80 procent av din tidigare lön.

- Om du har varit medlem i a-kassan de senaste 6–11 månaderna får du 60 procent av din tidigare lön. 4 av dessa månader måste du ha tjänat minst 11 000 kronor.
- Om du har varit medlem i a-kassan de senaste 0–5 månaderna får du 50 procent av din tidigare lön.

Den högsta ersättningen du kan få från a-kassan är 80 procent av 34 000 kronor. Det blir 27 200 kronor före skatt.

Du kan få ersättning i högst 300 dagar. Efter 100 dagar får du 10 procent mindre. Efter 200 dagar minskar ersättningen 5 procent till. För att få fler dagar med ersättning måste du uppfylla villkoren igen.

Diskutera

Fråga och svara i par eller grupp.

- Är det ett bra system att arbetslösa kan få ersättning? Varför? Varför inte?
- Är det bra att man måste vara 20 år för att få ersättning? Varför? Varför inte?
- Är det bra att arbetslösa som har arbetat en längre tid kan få fler dagar med ersättning än de som arbetat en kortare tid?

Jämför med ditt födelseland

Fråga och svara i par eller grupp.

- Vad gör personer som blir arbetslösa?
- Hur klarar de ekonomin?
- Finns det någon försäkring eller annat skydd?

Vad är rätt?

Skriv R (rätt) eller F (fel) efter meningen.

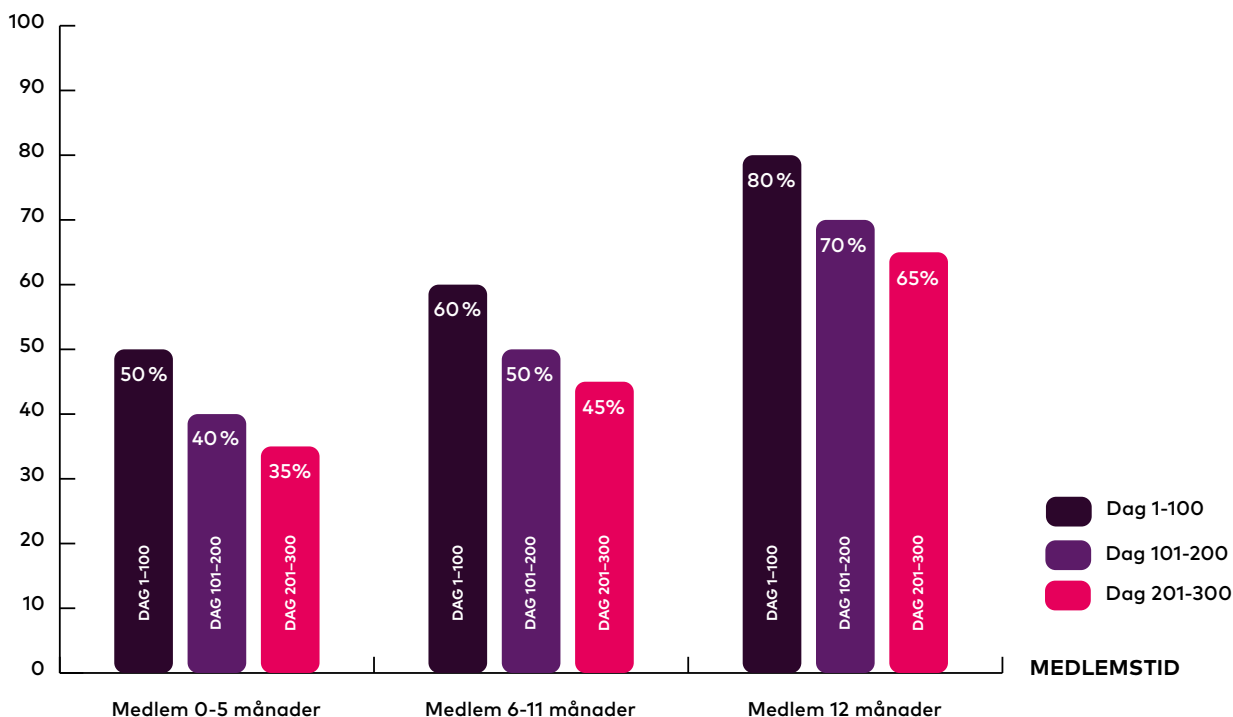
1. Du kan få ersättning från a-kassan om du är 18 år. _____
2. Du måste ha varit medlem i a-kassan för att få ersättning. _____
3. Du måste söka nytt jobb när du får ersättning från a-kassan. _____
4. Alla får ersättning från a-kassan i 300 dagar. _____
5. Du måste vara medlem i a-kassan minst 12 månader innan du kan få 80 procent av tidigare lön. _____
6. Ersättningen från a-kassan minskar efter 100 dagar. _____

Vad betyder ordet?

Para ihop ord från texten med rätt förklaring. Skriv rätt bostav efter orden.

1. Arbetslös _____
 2. Inskriven _____
 3. Medlem _____
 4. Villkor _____
 5. Ersättning _____
- A. Registrerad, anmäld.
B. En person som inte har jobb.
C. Pengar som a-kassan betalar till arbetslösa.
D. Person som är med i till exempel a-kassan, facket eller en förening.
E. Krav eller regler du måste följa för att få något.

PROCENT AV
TIDIGARE LÖN



Ersättningen från a-kassan är högst 80 procent av din tidigare lön (upp till 34 000 kronor i månaden). Du kan få ersättning i högst 300 dagar och den minskar var hundra dag.



ANNA

Anna är 30 år och fick sitt första lärarjobb när hon var 25. Då gick hon med i en a-kassa. Nu är hon uppsagd från skolan där hon jobbar. Kommunen ska stänga några skolor så det finns inte arbete till alla lärare. Hennes inkomst var 45 000 kronor i månaden före skatt.



Läs i par

Hej Anna! Hur är det med dig?

Det är både bra och dåligt.

Berätta. Vad är det som inte är bra?

Jag är uppsagd från skolan där jag har jobbat i flera år.

Varför det?

Kommunen ska stänga några skolor, så det finns för många lärare.

Det var tråkigt att höra.

Ja, det är inte roligt att vara arbetslös. Jag tycker om att jobba.

Hur klarar du ekonomin?

Ganska bra. Jag får ersättning från a-kassan varje månad.

När gick du med?

Jag gick med när jag fick mitt första jobb och det är jag glad för.

Hur mycket får du varje månad?

27 200 kronor per månad före skatt.

Hur länge får du det?

I ett år ungefär. Men ersättningen sänks var fjärde månad.

Det är bra att du får ersättning, men hoppas att du hittar ett nytt jobb snart.

Tack! Jag ska på intervju i morgon eftermiddag.

Vad är rätt om Anna?

Sätt kryss för rätt svar.

1. Har hon jobb?

A Ja, hon började förra veckan. ☐

B Ja, hon jobbar på en skola. ☐

C Nej, hon har inget jobb nu. ☐

2. Hur klarar hon ekonomin?

A Hon får pengar från kommunen. ☐

B Hon får ersättning av a-kassan. ☐

C Hon lånar pengar av sina föräldrar. ☐

www.sverigesakassor.se



Fyll i de ord som saknas i texten.

FÖRSTA DAGEN DU ÄR ARBETSLÖS

Du ska skriva in dig på Arbetsförmedlingen första dagen du är arbetslös. Då kan du ansöka om ersättning från a-kassan och få hjälp att hitta ett jobb.

Gör så här



Medlem i a-kassa



Logga in på din a-kassas webbplats och sök ersättning.

Inte medlem i a-kassa



Gå till sverigesakassor.se och kontakta en a-kassa som passar ditt yrke eller din utbildning.

Möte med Arbetsförmedlingen

- Tänk på vad du vill arbeta med.
- Ta med betyg och intyg från tidigare arbetsplatser.
- Skriv ett cv och kontrollera att allt är rätt.

På första mötet pratar ni om vad du kan arbeta med, vilka jobb du söker och vilken hjälp Arbetsförmedlingen kan ge dig för att du ska hitta ett arbete.

Snabbare och bättre hjälp

Med e-legitimation kan du få snabbare och bättre hjälp av Arbetsförmedlingen och a-kassan. E-legitimation betyder elektronisk legitimation. Det är som din namnteckning på internet. Bank-id och mobilt bank-id är exempel på e-legitimation. Du kan få bank-id hos din bank. Du kan ha det i mobil, surfplatta eller dator.

Det här kan du göra med e-legitimation:

- Boka tid för ditt första möte med Arbetsförmedlingen.
- Lämna uppgifter till din a-kassa.
- Ställa frågor till Arbetsförmedlingen och a-kassan.



JOHN

John är 25 år och arbetar som lastbilsförare. Hans inkomst är 31 000 kronor före skatt. John hör av andra på jobbet att företaget ska säga upp personal. Då blir han orolig och går med i a-kassan. Sedan får han veta att fyra personer ska bli uppsagda och att han är en av dem.

Läs i par

Hej John! Hur är läget?

Sådär. Jag har varit arbetslös i några månader.

Jag trodde att du jobbade som lastbilsförare?

Jag gjorde det, men fyra personer blev uppsagda.

Och du var en av dem?

Ja, tyvärr. Jag hade inte jobbat på företaget så länge.

Hur klarar du ekonomin? Räcker pengarna?

Nej, jag måste låna av mina föräldrar till hyra och annat.

Får du ingen ersättning från jobbet eller a-kassan?

Jo, jag får 15 500 kronor i månaden från a-kassan.

Jag trodde att man fick mer från a-kassan?

Det kan man få om man har varit medlem längre.

Hur länge har du varit medlem?

I fem månader. Jag gick med när jag förstod att företaget hade problem.

Är du fortfarande arbetslös?

Ja, men jag ska börja ett nytt jobb om två veckor.

Grattis! Det var roligt att höra.

Tack! Jag hoppas att jag inte behöver låna pengar igen.

Vad är rätt om John?

Sätt kryss för rätt svar.

1. Har han jobb?

- A** Nej, han hjälper sina föräldrar. ☐
- B** Nej, inte nu, men om ett par veckor. ☐
- C** Ja, han jobbar som lastbilsförare. ☐

2. Hur klarar han ekonomin?

- A** Han får a-kassa och han får pengar av sina föräldrar. ☐
- B** Han lånar pengar av företaget och av sina föräldrar. ☐
- C** Han får a-kassa och han lånar pengar av sina föräldrar. ☐

www.sverigesakassor.se



- Fyll i de ord som saknas i texten.
- Vokaler.



Arbetare i Katarinatunneln 1933.
Fotograf: okänd, Stockholmskällan, Stockholms stad.

A-KASSORNAS HISTORIA

A-kassorna har funnits i Sverige sedan slutet av 1800-talet. Från början var det fackförbunden som hade hand om a-kassorna. De gav pengar till medlemmar som blev arbetslösa. Ett fackförbund är en organisation för människor som har samma yrke eller jobbar inom samma område. Många kallar det bara facket.

I början fick man inte vanlig ersättning från a-kassan. I stället fick man pengar för att resa och söka jobb i en annan stad. De flesta som fick pengar från a-kassan var män. Män som hade familj att försörja fick oftast mer pengar än andra.

Tidigare fick a-kassan alla sina pengar från medlemmarnas avgifter. Därför hade inte a-kassorna så bra ekonomi och ersättningen till de arbetslösa var låg.

I dag är det mycket som har förändrats. Nu får både kvinnor och män ersättning från a-kassan. Personer med och utan familj får lika mycket ersättning. Och pengarna kommer från två olika håll:

- Avgifter från medlemmarna – pengar som du betalar varje månad för att vara med i a-kassan.
- Arbetsgivaravgifter – pengar som företag betalar till staten för alla personer som jobbar och får lön.

En skillnad är också att a-kassorna och fackförbunden i dag är olika organisationer. Du kan vara medlem i en a-kassa utan att vara med i facket och tvärtom.

www.sverigesakassor.se



Grammatik – skriv verben i dåtid (preteritum).

Rätt eller fel?

Skriv R (rätt) eller F (fel) efter meningen.

1

Det var mest män som fick pengar från a-kassan.



2

Förr betalade arbetsgivaren pengar till a-kassorna.



3

I början var a-kassan pengar till semesterresor för arbetslösa.



4

Förr kom alla pengar till a-kassan från medlemmarna.



FRÅGOR OCH SVAR OM A-KASSAN (FRÅGA 1–8)

1. **Vad betyder a-kassa?**

A-kassa är en förkortning av ordet arbetslöshetskassa.

2. **Vad gör a-kassan?**

A-kassan betalar ekonomisk ersättning om du blir arbetslös.

3. **Vem kan gå med i a-kassan?**

Alla som arbetar i Sverige eller har arbetat i Sverige kan bli medlemmar i a-kassan. Du behöver inte vara svensk medborgare för att vara med i a-kassan.

4. **Vilken a-kassa ska jag gå med i?**

Det finns över 20 olika a-kassor i Sverige. På www.sverigesakassor.se får du hjälp att hitta en a-kassa som passar ditt yrke eller din utbildning.

5. **Hur mycket kostar det att vara medlem i a-kassan?**

Du betalar ungefär 150 kronor i månaden i medlemsavgift för att vara medlem i a-kassan.

6. **Vem får ersättning från a-kassan?**

Alla som uppfyller villkoren får ersättning från a-kassan. Du måste bland annat vara inskriven på Arbetsförmedlingen. Politikerna bestämmer villkoren för att få a-kassa.

7. **Får alla lika mycket ersättning från a-kassan?**

Nej, alla får inte lika mycket. Hur mycket du får beror på hur länge du jobbade och hur mycket du tjänade innan du blev arbetslös. Det beror också på hur länge du har varit medlem i a-kassan.

8. **Hur mycket får jag i ersättning om jag är med i a-kassan?**

Din a-kassa räknar ut hur mycket pengar du har rätt till. Du kan få som mest 27 200 kronor per månad. Men då måste du ha varit medlem i a-kassan i minst 12 månader och tjänat i snitt 34 000 kronor per månad under det senaste året.

Ordkunskap 1

Välj det ord i rutan som passar i meningen. Skriv ordet på raden.

arbetslöshetskassa ersättning medborgare medlemsavgift Arbetsförmedlingen

1. A-kassan är en förkortning av ordet _____.
2. A-kassan kan ge dig _____ om du blir arbetslös.
3. Alla som är med i a-kassan betalar en _____ varje månad.
4. Du behöver inte vara svensk _____ för att vara med i a-kassan.
5. Du måste skriva in dig hos _____ för att få ersättning från a-kassan.

FRÅGOR OCH SVAR OM A-KASSAN (FRÅGA 9–15)

9. **Får jag ersättning om jag inte är med i a-kassan?**

Ja, du kan som mest få 50 procent av din tidigare inkomst.

10. **Hur länge får jag ersättning från a-kassan?**

Det beror på hur mycket du har tjänat de senaste 12 månaderna. Du kan få ersättning i högst 300 dagar.

11. **Ska jag betala skatt på pengarna från a-kassan?**

Ja, skatten dras av automatiskt innan du får ersättningen.

12. **Kan jag byta a-kassa?**

Det går bra att byta a-kassa om du får jobb i en ny bransch. Du kan också byta a-kassa om du startar ett eget företag.

13. **Är a-kassan en försäkring?**

Ja, det är ungefär som en försäkring av din lön på samma sätt som du kan försäkra en bil eller bostad.

14. **Hur många a-kassor finns i Sverige?**

I dag finns det över 20 olika a-kassor i Sverige. Samma villkor gäller för alla a-kassor.

15. **Vad gör Arbetsförmedlingen, a-kassan och Försäkringskassan?**

Arbetsförmedlingen ger stöd när du ska söka jobb om du blir arbetslös. A-kassan räknar ut hur mycket ersättning du har rätt till och betalar ut pengar. Försäkringskassan betalar ut ersättning om du till exempel blir sjuk eller är föräldraledig.

Ordkunskap 2

Välj det ord i rutan som passar i meningen. Skriv ordet på raden.

arbetslös villkor skatt företag

1. Arbetsförmedlingen ger stöd när du ska söka jobb om du blir _____.
2. Alla a-kassor har samma _____.
3. Du ska betala _____ på de pengar du får från a-kassan.
4. Du kan byta a-kassa om du startar eget _____ eller börjar i ny bransch.

Beställ fler häften kostnadsfritt på
www.sverigesakassor.se

Välkommen att kontakta oss
på telefon 08-555 138 00
eller via mejl redaktionen@sverigesakassor.se
om du har frågor.